

III. LABORATORUL ÎN PRACTICA CURENTĂ

A - SCREENING-ul practicianului;

B - EXTENSIA în cazuri speciale;

C - CONCENTRATIA SERICĂ pentru medicamente cu un ridicat risc toxic;

A. SCREENING - UL PRACTICIANULUI

A1. Examen de rutină de efectuat în propriul cabinet:

1. VSH (eprubete Westergreen)	5. Micoculturi (placi Petry cu mediu Saboureaux)
2. Glicemie (Ex. aparatul Cassela Riedel);	6. Alfa ₂ microglobulină (microangiopatia diabetică);
3. Sumarul de urină (microscop + Combur-Test);	7. Testul la tuberculină (IDR PPD)
4. Urocultură;	

P.s.: Extinderea spectrului nu este rentabilă ca timp și costuri !

A2. Screening-ul practicianului

1. VSH;	5. Hemograma "mică" (fără leucogramă);
2. Glicemie;	6. Creatinina;
3. În urină: glucoza, pigmenți (urobilinogen, bilirubină), corpi cetonici, albumină, leucocite, hematii (Combur-test, firma Roche);	7. Acidul uric;
4. Proteina C-reactivă;	8. GGT (gama-glutamil-transpeptidaza);
	9. Colesterol – trigliceride;

B. EXTENSIA SCREENING - ului (în cazuri speciale)

a) "Biochimie":

1. TGO;	8. Ca ⁺⁺ , Mg ⁺⁺ ;
2. TGP;	9. Na ⁺ , Cl ⁻ ;
3. Bilirubină;	10. Electroforeza;
4. Fosfataza alcalină;	11. ASLO;
5. LDH;	12. Hemoglobina A ₁ C (diabetici);
6. Hemograma "Mare" (+ leucocitograma);	13. Lipidograma: HDL, LDL;
7. Amilaza-lipaza;	

b) "Serologii"

1. Hepatită A,B (C);	5. Lupică: celule lupice + VSH+ PCR + latex (pan) citopenii, scăderea complementului (C ₂ , C ₃), anticorpi anti ARN, AND;
2. M. Bechterew: Waaler Rose, HLA-B27;	6. Sarcoidoză:
3. "Pool"-ul viral:
adenovirusuri – Cocksackie A,B;
Gripale (A,B)- Paragripale (1,2,3);
Mycoplasma- Coxiella Burneti;	-lizozim (normal = 3,9 mg%)
-ACE (angiotensin converting enzym, N=20-60 u%)
4. Herpetică;	

7. Boli infecțioase: AIDS, Salmonella, Shigella, Bruceloză, Toxoplasmoză, Mononucleoză, Citomegalia infecțioasă (Ebstein-Barr);

P.s.: *Recomandările M.S. pentru România: leptospiroză, trichineloză, botulismul, meningite febra tifoidă, difteria, antrax, dizenterie.*

c) Prezumție de malignom

Rutină: CEA (general), PSA (prostată), alfa-fetoproteina (cancer hepatic), CA 15.3 (mamar) CA 19-9 (intestin, rect) (anexa 4)

d) *Tot mai frecvent, Helicobacter Pylori* (test respirator 95,98% precizie, scaun – idem, sânge-70-80%)

e) Rarități

- exudat faringian – streptococ;
- exudat cutanat – piodermite;
- urocultură + antibiogramă;
- scaun: ouă paraziți, bacterii, ciuperci;
- scaun: (proba digestiei) = cantitate, grăsimi, alfa-chemotripsin, N, elastaza.

P.S.: *Numai în spitale în cazul suspiciunii de sindrom coronarian acut (SCA): troponina T sau I (decelabile 8 – 12 ore după debutul IMA). Analiza fidelă chiar și în cazul infarctului non- Q - Wave*

CONCENTRAȚIA SERICĂ

pentru medicamente uzuale cu mare ridicată la supradozaj.

1. Digoxină = 0,5 – 2 micrograme/ 1000 ml.
2. Digitoxină = 10-25 micrograme/ 1000 ml.
3. Teofilină = 10-20 mg/ 1000 ml.
4. Fenitoină = 10-20 micrograme/ 1000 ml.
5. Cumarinice = 10 (15) – 25 % (Activitate Protrombinică)

IV TEAM-ul SPECIALIȘTILOR

A *Dotarea elementară* ("primară") a unui cabinet de medicină generală sau de medicină internă (cu profil practic de generalist) la îndemâna medicului de familie:

1. Electrocardiograf fix (eventual și portabil);
2. Echograf abdominal;
3. Ecran pentru vizionarea filmelor de rontgen (negatoscop);
4. Scaun cu mânere pentru recoltarea de sânge;
5. Un spirometru elementar;
6. Minimum un stativ pentru perfuzii;
7. Dulap cu medicamente de urgență;
8. Dulap pentru seringi și ace diferite;
9. Dulăpior cu creme, geluri etc. pentru practica curentă;
10. Eprubete Westergreen, stixuri pentru urină, aparat dozat glucoză;
11. Microscop;
12. Pupinel;
13. Termostat;
14. Casoletă chirurgicală (pensă Pean, pensă Kocher, pensă anatomică, foarfecă);
15. Defibrilator electric (în cazul practicării EKG de efort).

B *Team-ul adiacent* cabinetului practicianului:

1. Radiolog (tehnici curente: plămâni, sinusurile feței, coloană, tranzit baritat (stomac, intestin subțire), irigografie, căi biliare, calotă craniană, extremități), CT, MRT;	9. Ortoped-reumatolog;
2. Ginecolog;	10. Dermatolog;
3. Urolog;	11. Chirurg general;
4. Neurolog;	12. Chirurg vascular, flebolog;
5. Cardiolog -EKG – efort
-EKG – RR/24 ore
-Cateterism
-Echocardiogramă;	13. Endocrinolog (eventual);
6. Endoscopie (stomac, intestin, căi biliare);	14. Psihiatru – psihoterapeut;
7. O.R.L.;	15. Genetician (eventual);
8. Oftamolog;	16. Sexolog;
	17. Pneumolog: Ro-plămâni gasometric (BGA)- spirometrie + rezistență etc.(body test) – bronchoscopie, teste alergice;
	18. Izotopist: tiroidă, miocard, splină – ficat, schelet, rinichi, plămâni;

C Etapa următoare: *spitalul*

P.S: Salvarea cu funcție permanentă între 20⁰⁰ - 8⁰⁰; serviciul de gardă asigurat de medicii teritoriali (generalști + specialiști) prin rotație.

Abordarea spitalului - prin stația de salvare,
- direct (pompieri),
- taxi = sunat spitalul.

V ÎNDREPTAR DIAGNOSTIC PENTRU MEDICUL PRACTICIAN (Medicină internă, medicină generală)

A. Îndreptar diagnostic topografic^a

B. Îndreptar diagnostic pentru alte grupe de boli din medicina internă^b

A. ÎNDREPTAR DIAGNOSTIC TOPOGRAFIC

(Regiuni topografice folosite în cursul expunerii)

A₁ *Capul*: 1. Vertex;
2. Reg. Temporo –Parietale;
3. Reg. Occipitală;
4. Fața;

A₂ *Reg. Cervicala (gâtul)* 1. Ventral
2. Lateral
3. Ceafa

A₃ *Membrul superior*: 1. În general
2. Umărul
3. Brațul
4. Axila
5. Cotul
6. Antebrațul
7. Mâna

A₄ *Membrul inf*: 1. În general
2. Reg. Inghinală
3. Triunghiul femural
4. Coapsă
5. Genunchi
6. Gambă
7. Picior

A₅ *Toracele*: 1. Perete toracic
2. Sân
3. Căi aeriene
4. Cavitare pleurală
5. Plămâni
6. Mediastin
7. Coloană vertebrală toracală
8. Cordul

A₆ *Abdomenul*: 1. Abdomenul acut
2. Esofagul
3. Stomacul
4. Duodenul
5. Intestin subțire
6. Cec – apendice
7. Colon
8. Ficat
9. Vezică biliară
10. Splină
11. Pancreas
12. Vase mari abdominale
13. Rectul – anusul
14. Sigmoidul
15. Linia albă

A₇ *Aparat urogenital* 1. Rinichi
2. Căi urinare
3. Genital masculin
4. Genital feminin
5. Prostată

A₈ *Regiunea lombo-sacrată*
1. Coloana vertebrală lombară
2. Alte boli cu proiecție regională
3. Regiunea sacro – coccigiană

Recomandăm cititorilor ca entitățile nosologice cuprinse în acest capitol să fie supuse următoarelor operațiuni:
• Realizarea rezumatului lor- folosind în acest scop tratatele de specialitate ce inspiră încredere , și întocmirea pentru fiecare a unei fișe rezumative.
• De recitat „la caz” (în funcție de patologia oferită în practica de zi cu zi de către pacienții dumneavoastră).
• De adaptat catalogul (extensii, comprimări) în raport cu specificul patologiei locale.
• Eventual ordonarea fișelor într-un fișier global.
1. Aceste entități se pretează mai puțin la o ordonare topografică și la un diagnostic în limitele unui cabinet.
• Frecvența lor în practica curentă este mult mai mică.
• Cu toate cele de mai sus, supunerea lor la operațiunile notate la prima categorie de afecțiuni (V A) este recomandată pe-a lungul practicii medicale a fiecăruia

AI.CAPUL:

- 1.Vertex
- 2.Regiumea temporo-parietală
- 3.Regiumea occipitală
- 4.Față

1.Vertex:

- a.alopecia (boli cutanate - boli ale părului)
- b.chiste
- c.ezeme (uscate, seboreice)
- d.psoriazis
- e.paraziți

2.Regiumea temporo-parietală:

- a. migrene (hemicranie)
- b.nevralgii (Arnoldite - radiere),
- c.arterita temporală (boala Horton) ("boală cu celule gigante")
- d.ateroscleroza vaselor temporo-parietale.

3.Regiumea occipitală:

- a.nevralgie Arnold (C2)
- b.adenopatii (rubeolă / satelite: oto-mastoidite, piodermite locale)

4. Fața:

- a.Ochii-conjunctivite- blefarite
 - edem palpebral (alergic, inflamații, boli edematoase generale)
 - xantelasma- arc senil
 - cataractă
 - exoftalmie (constituțională, hipertiroidic, tumori)
 - mioză (miopie, glaucom tratat)
 - midriază (hipermetropie, glaucom netratat, intoxicatie cu atropină)
 - sdr. Claude-Bernard-Horner (mioză, fantă palpebrală îngustă, enoftalmic)
 - miastenie gravis (ptoză palpebrală intermitentă, strabism, diplopie)
 - icter
 - hemolitic (talasemii, Meulengracht)
 - mecanic (litiază, tumori ficat, tumori căi biliare, oddită stenoizantă, tumori cap pancreas, etc)
 - hepatită acută, cronică, ciroză
- b. Nasul:
 - rinite: vasomotorii- alergice (polipoze), purulente (microbiene)- rinita sicca;
 - epistaxis: criza hipertensivă- senectute- pata vasculară endonazală Kisselbach
 - polipi;
 - cutis: rinofima, epitelioame, bazilioame;
- c. Urechile
 - pavilion: ezeme, lupus, chiste, micoze;
 - otite externe- otite medii;
 - mastoidite: acute/ cronice;
 - articulația temporo-mandibulară: artrită, artroză, subluxație, luxație;
- d. Facies
 - ezeme, micoze, cancer (epitelioame, bazilioame), lupus, dermatoze;
 - paralizie facială periferică;

- perleche (angulus infectiosus, zăbăluță);
- cloasmă;
- edem Quincke.

e. Nevralgie trigemen

f. Sinuzite: vasomotorii- alergice (rinosinuzite, rinosinobronsite), microbiene
P.s. -explorare: echo, RX, ORL.

g. Cavitatea bucală

- buz: herpes (febră, viroză), bazilioame, cheilite traumatice, edem (Quincke)
- limba: saburală (dispepsii), tumori, poliglobulie (cianotică);
- glande salivare: sialoadenite, litiază, stenoze, sdr. Miculicz (LLC);
- tonsile: tonsilite (ac., cr. criptice), tumori, rest tonsile (postamigdalectomie);
- dentiție deficitară: malnutriție, diabet, deficit de absorbție, boli cronice cons
- parotidite virale (oreion, etc.)

A2. GÂTUL

1. Ventral

- a. glanda tiroidă-
1. gușă gr. 1, 2, 3; difuză- nodulară, eu-/ hipo-/ hipertiroidizati
 2. tiroidite
 - acute (de însoțire)
 - subacute: de Quervain
 - cronice - Hashimoto
 - Riedel (limfocitară)
 3. cancer tiroidian
- b. a. carotide: stenoză =
- gr. 1 (asimptomatică);
 - gr. 2 (A.I.T.);
 - gr. 3 (A.I.P.) (prelungite), ictus;
 - gr. 4. tablou neurologic constituit, de durată;
- c. adenopatii cervicale- metastaze: planșeu bucal, limbă, faringe, tiroidă, laringe;
- limfoame maligne;
 - boli virale;
- d. laringe
- laringite acute, cronice;
 - noduli corzi vocale;
 - tumori: obstructive, infiltrative.;
- e. torticolis = contractură spastică unilaterală (mușchiul SCM + m. cefei + supraspin

2. Lateral (spațiu Velpeaux)

- a. claviculă: fracturi, artrozele extremităților ;
- b. coaste cervicale;
- c. procese pleurale: pahipleurite apicale (retracție);
- d. procese pulmonare:
 - atelectazie lob apical (cancer apical Pancoast- Tobias);
 - emfizem pulmonar- pneumotorax (bombare);
 - pneumonii apicale (b. Friedlender);
 - sdr. mediastinal (bombare);
 - adenopatii- unilaterale: Hodgkin, sarcom metastaze (sân, faringe, stomac Virchow)
 - bilaterale: boli virale, leucemii limfatice ;

- e. vene jugulare - staza: insuficiență dreaptă (cor pulmonale), globală, sdr. mediastinal.
- reflux hepato-jugular;
- pulsații jugulare (insuficiență tricuspidiană);

3. Ceafa

- a. deformații osoase: rectitudine, hiperlordoză (sdr. cervical);
- b. contractura spastică a musculaturii ("tension headache", "Verpannungskopfschmerz")
- c. pielea: furuncule, celulite, noduli reumatici ("reumatismul părților moi"), "Weichteilrheuma" = fibromialgii;
- d. mialgii, miozite;
- e. hernii discale (neuralgii cervico-occipitale);
- f. traumatisme (auto), distorsiuni ("Schleudertrauma");
- g. spondiloză, spondilartroză;
- h. hipertensiune intracraniană (redoarea cefei): acută (HTA, meningită ac.), cronică (tumori)

A3. MEMBRUL SUPERIOR

1. În general (privire globală)

- a. nevralgia cervico-brahială (spondiloza + hernii discale, spondilite infecțioase, metastaze vertebrale, sdr. centurii scapulare (coastă cervicală, costoclavicular, scalenic), sdr. ceafă- umăr:
- b. nevralgie paroxistică nocturnă;
- c. edem - limfatic după Halstead (mamectomie + evidare ganglionară homolaterală), sdr. de compresie mediastinală);
- venos -sdr. compresie mediastinală,
-sdr. Paget-Schrotter (tromboză v. axilară+ v. subclaviculară apărută după efort = "tromboză de efort");
- d. arterite obliterante;
- e. pareze- paralizii (A.I.T.-A.I.P.);
- f. miastenia gravis (vizibil mai ales la nivelul brațului, la ridicarea mâinii);
- g. m. Parkinson- tremor senil.

2. Umărul

- a. periartrita scapulo-humerală (PHS) (cu varianta "peritendinea calcarea"- sdr. Duplay);
- b. omartroza;
- c. artrite (postpuncționale);
- d. sdr. de hiperabducție (Wright) (paretezii, dispariția pulsului radial) – cauzat de compresia plexului brahial, arterei + venei brahiale între apofiza coracoidă și m. pectoralis minor;
- e. sdr. manșetei rotatorilor (m. subscapularis, supra - infraspinos, teres major, teres minor);
- f. tendinita rotatorilor (impingement- sdr) (cauza: tendonul suprascapularului strâns între capul humerusului și acromion, întâlnit la jucătorii de tenis, baschet);
- g. bursite (subdeltoidiană, subacromiană, coraco - brahială);
- h. întinderi musculare- rupturi musculare;

3. Brațul

- a. procese musculare (mai frecvent bicepsul)
 - întinderi, rupturi, dezinsertii
 - tenomiosite
 - miopatii- scapulo- humerală juvenilă - ERB
 - facio- scapulo- humerală = Déjérine - Landouzy
- b. procese osoase-fracturi
 - tumori (sarcom Ewing = tumoră+ citem+ anemie+ VSH crescut)
- c. procese venoase: tromboflebită superficială după injecții i.v. sau transfuzii

4. Axilă

- a. hidrosadenite
- b. celulite
- c. adenopatii - inflamatorii (secundare, satelite);
- boli de sistem (leucemii, Hodgkin, limfosarcom);
- metastaze (sân, bronhii, mediastin, abdomen);

P.s.: grupe ganglionare- ventral, dorsal, central, brahial, apical.

5. Cotul

- a. artrită;
- b. artroză;
- c. bursite: bicipito-radială-subcutanată olecraniană;
- d. epicondilitate: radială (laterală) - cubitală (medială);
- e. exostoze olecraniene;
- f. fracturi;
- g. luxații;
- h. hemartroză (hemofilii, traumatice);

6. Antebraț

- a. fracturi: cubitus, radius, (în flexie, în extensie – Pouteau - Colles), palmare ;
- b. miotendopatii;
- c. bursite;
- d. tenosinovite;
- e. limfangite (răni la mâini, erizipel);

7. Mâna

- a. eczeme de contact (nichel, cobalt), eczema cronică;
- b. tendinite palmare, digitale;
- c. artroze: radiocarpiană, Heberden-Bouchard, rizartroză (artroză policelui);
- d. artrite secundare (+ limfangită), boli de colagen: PCE, sclerodermie (sclerodactilie), psoriazis (interfalangiene distale);
- e. panariții-onixis, perionixis;
- f. micoze: unghiale, interdigitale;
- g. sdr. Raynaud în -boli ale centurii scapulare;
-boala Raynaud;
-colagenoze;
-boli hematologice: poliglobulie, aglutinine la rece, crioglobuline;
- h. cianoză digitală -insuficiență cardiacă dreaptă, globală;
-acrocianoză (distonie vegetativă);
-boli hematologice: poliglobulie, aglutinine la rece, crioglobuline,
sdr. Cassidy-Scholte (carcinoid intestin subțire + metastaze)
- i. eritromelalgia paroxistică;
- j. sdr. Dupuytren (de tunel carpian- nv. median);
- k. sdr. de lojă Guyon (nv. radialis profundis) - (atrofie interosoasă) ;

A4. MEMBRUL INFERIOR

1. În general (privire globală)

- a. nevralgie lombo - sciatică (L 5-S 3)
-hernie discală
-processe foraminale (gaura intervertebrală): tumori, spondilofite, edem, fracturi, varice
-inflamații (neurite): diabet, alcool, intoxicații (Pb);
- b. edem -venos (insuficiență cardiacă, tromboze venoase (micul bazin, v. femurală),
compresii venoase (tumori pelvine)
-limfatic: tumori în micul bazin, limfangite carcinomatoase;

- c. nevralgia parestetică (nocturnă). (compresii, alcoolism);
- d. arterite obliterante (trombangeita obliterantă - b.Winiwarter- Buerger; arterioscleroză obliterantă);
- e. alte procese vasculare arteriale: tromboză acută, embolic arterială;
- f. pareze- paralizii (A.I.T.; A.I.P., accidente vasculare centrale); monopareze (A.I.T.), paralizia nv. sciatic popliteu extern (flexia compromisă), sau intern (extensia piciorului compromisă);
- g. miastenia gravis (mai frecvent cu interesarea m. coapsei și de aici tulburări de mers);
- h. amputații, cicatrici postfracturi;
- i. polinevrită: diabetică, alcoolică, nutrițională;

2. Regiunea inghinală

- a. tendinite, tendinoze (ligament Poupert);
- b. nevralgie inghinală;
- c. hernie inghinală: directă (externă), indirectă (internă)
- d. funiculite (cordon spermatic);
- e. întinderi, rupturi;
- f. edem: tromboze vv. genitale (frecvent epididim), neoplazii genitale;
- g. micoze plica inghinală;
- i. ganglionul Cloque- Rosenmuller: metastaze organe genitale, limfoame, boli venerice;

3. Triunghiul lui Scarpa (ligament inghinal- m.sartorius, m. adductor mijlociu). (planșeul triunghiului: m. psoas+ m. pectineu);

- a. adenopatii regionale: boli venerice- inflamații genitale, metastaze (testicol, uter, ovar), boli de sistem (leucemii, limfoame maligne);
- b. boli venoase: dilatarea crosii venei safenă magna;
- c. boli arteriale: tromboze arteriale (a. femurală), arterite, embolii, compresii în micul bazin
- d. sdr. adductorilor (magnus, minimus, brevis, longus, m. pectineu).;
- P.s.: *Simptomatologie: tumefacție, dureri la adducție (patinatori, gimnaști, etc)*
- e. cicatrici, hematoame organizate (postcateterism a.femurală - Seldinger);

4. Coapsă

- a. articulația coxofemurală: coxite- coxartroză, coxalgii (inegalitatea m. inferioare), pericoxite- fracturi de cap femural, bursite (între ilio-psoas și capsula articulară), trohanterite (periostite trohanter major);
- b. coapsă propriu-zisă:
 - mușchi: întinderi, rupturi, miozite, miopatii (coxofemurală: Layden-Moebius cu afectarea centurii pelvi- sacro- lombare);
 - os: fracturi, osteosarcoame, metastaze;
 - părți moi: hematoame;
 - vene - flebita superficială (safena internă)
 - raritate: tromboza profundă;
 - artere: arterite obliterante (frecvent artere sclerotice);
 - nevralgii: femurale, meralgia parestetică (nv. femuro - cutanat extern).

5. Genunchi

- a. deformări: genu varum (O), genu valgus(X), genu recurvatum, genu laxum;
- b. gonalgii la displazii patelare;
- c. distorsiuni (traumatice de genunchi - frecvent cu hidrartroză sau hemartroză)
- d. gonartroză (laterală, mediană, retropatelară) +/- hidrartroza (gonartroză "activată", "încălzită")
- e. artrite: purulente (sepsis), bacteriene (yersinioza, sdr.Reiter), boli reumatismale (RAA, periarterita nodoasă), psoriazis, boli digestive (m. Chron, colita ulceroasă);
- f. meniscopatii:
 - iritație, leziune, ruptură;
 - medial, lateral, dreaptă, stângă;